

Koorddynator Projektu:

Partnerzy projektu:

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

KOMPENDIUM NAJLEPSZYCH PRAKTYK STUDIUM PRZYPADKU

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

WSTĘP

Jedna na sześć osób w Unii Europejskiej (UE) ma stopień niepełnosprawności od łagodnej do ciężkiej, co powoduje, że około 80 milionów osób często nie może w pełni uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym ze względu na bariery środowiskowe i związane z postawami.

Mentorki kobiet z niepełnosprawnościami są jednym z kluczowych aktorów we wdrażaniu polityk skierowanych do osób z niepełnosprawnościami, ponieważ wspierają je w uzyskaniu motywacji do nauki i znalezieniu drogi do możliwości przekwalifikowania i walidacji uczenia się poza formalnego i nieformalnego.

Naszym celem jest, aby niniejsze kompendium było pomocne mentorom i trenerom doradców zawodowych w prowadzeniu kursów, umożliwiając poruszanie krytycznych kwestii związanych z pracą mentorów i wywoływanie dyskusji w gronie osób z niepełnosprawnościami.

W tym kompendium przedstawiamy kilka studiów przypadku, które zostały wykorzystane przez naszych trenerów podczas szkolenia mentorów w Gijon podczas tygodnia mobilności w ramach projektu. Nasi mentorzy i trenerzy uznali tę metodę szkolenia za bardzo interesującą, motywującą, ułatwiającą wymianę doświadczeń pomiędzy uczestnikami.

Metoda przypadków to podejście dydaktyczne, które wykorzystuje przypadki wymuszające decyzje, aby stawiać uczestników w roli osób, które w przeszłości musiały stawić czoła trudnym decyzjom. W odróżnieniu od wielu innych metod

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

nauczania, metoda przypadku wymaga od trenerów powstrzymywania się od wyrażania własnych opinii na temat podejmowanych decyzji. Zadaniem trenerów, którzy stosują metodę przypadku, jest raczej proszenie uczestników szkolenia o znalezienie i obronę rozwiązań problemów leżących u podstaw każdego przypadku.

ETAPY PRZYGOTOWYWANIA STUDIUM PRZYPADKU.

Praca przygotowawcza jest bardzo ważna dla efektywności szkolenia z wykorzystaniem studium przypadku. Podczas opracowywania studium przypadku istotne jest udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jakie cele szkolenia zamierzamy realizować korzystając z studium przypadku?
2. Jakie studium przypadku jest najbardziej odpowiednie do analizy dla danej grupy docelowej?
3. Jaka forma opisu sprawy jest najwłaściwsza?
4. Jakie dodatkowe informacje powinny znaleźć się w instrukcji do analizy przypadku?
5. Jakie dodatkowe prace przygotowawcze związane z etapem realizacji studium przypadku należy wykonać?

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

Etapy przygotowywania studium przypadku

Etap 1. Analiza celów szkoleniowych

Etap 2. Wybór przypadku do analizy

Etap 3. Opracowanie studium przypadku

Etap 4. Przygotowanie instrukcji do studium przypadku

Etap 5. Dodatkowe prace przygotowawcze.

ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI

Najważniejsze umiejętności nabyte dzięki studium przypadku:

1. Identyfikacja problemu
2. Wyszukiwanie, selekcja i organizacja informacji
3. Myślenie analityczne i krytyczne
4. Kreatywne myślenie
5. Praktyczne wykorzystanie teorii, technik i metod
6. Praca zespołowa
7. Podejmowanie decyzji
8. Komunikacja
9. Zarządzanie czasem.

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

PODNOSZENIE WIEDZY

Najważniejsze obszary ekspertyzy ulepszone dzięki studiom przypadków:

1. Znajomość biografii ważnych osób
2. Wiedza o innych organizacjach i ich funkcjonowaniu
3. Znajomość własnych kompetencji, wartości, umiejętności uczenia się, motywacji i ról w grupie.

GLÓWNE FORMY OPISÓW PRZYPADKÓW:

- Przypadki oparte na dokumentach i danych
- Przypadki oparte na dokumentacji audio-wideo
- Eseje
- Krótki sugestywny opis, relacja lub odcinek
- Narracje

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

ZALETY SAMODZIELNEGO PRZYGOTOWANIA STUDIUM PRZYPADKU PRZEZ TRENERA:

- Kontrola - trener bardzo dobrze zna i rozumie analizowaną sytuację
- Adaptacja - opis przypadku w pełni odpowiada potrzebom uczniów
- Realizm - opis może świadomie odnosić się do aktualnej sytuacji kursantów
- Oryginalność - opis przypadku to unikalne know-how trenera, wyróżniające go na rynku
- Rozwój - samodzielne przygotowanie studium przypadku pozwala uniknąć rutyny i jest ważnym elementem samorozwoju trenera.

Przygotowanie studium przypadku składa się z dwóch etapów: pisania tekstu i jego testowania. Wskazówki dotyczące pisania tekstu do opisu przypadku:

- Narracja
- Neutralność narratora
- Informacja kontekstowa
- Dialogi
- Istotne szczegóły i dane
- Przejrzystość i poprawność formalna
- Dane ilościowe w tabelach

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE PRZYGOTOWANIA OPISU

PRZYPADKU:

- Opowiedz historię osoby, która ma trudności
- Jako narrator bądź neutralny, nie oceniaj nikogo
- Podaj wiele kontekstowych informacji, które pozwolą wypełnić sytuację podmiotu
- Stosuj dialogi, aby ułatwić zrozumienie dylematów, których doświadcza podmiot
- Podaj dane ważne dla zrozumienia istoty problemu, ale nie przesadzaj z ich liczbą
- Napisz tekst o jasnej strukturze i w przystępnym języku
- Dane ilościowe przedstaw w tabelach lub w załącznikach

Wskazówki dotyczące pisania praktycznego przypadku:

- Słowniczek terminów używanych przez wszystkich partnerów
- Oznacz wydarzenia w czasie według daty, wieku, liczby lat lub poziomu edukacji zgodnie z EQF (nie na poziomie krajowym ani lokalnym)
- Unikaj oceniania
- Unikaj praktycznych przypadków typowych dla danego kraju
- Wskaż, jaki etapie programu wsparcia osiągnął beneficjent.

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

PRZYGOTOWANIE SESJI SZKOLENIOWEJ PRZY UŻYCIU STUDIUM PRZYPADKU

Projektując szkolenie z wykorzystaniem studium przypadku należy opracować do niego instrukcje, instrukcje dla uczestników szkolenia, instrukcje dla osób przygotowujących szkolenie oraz uwzględnić dodatkowe prace przygotowawcze, takie jak:

- Liczba trenerów
- Instrukcja do studium przypadku
- Dodatkowe pomoce
- Sprzęt do prezentacji przypadków (film, audio)
- System dźwiękowy
- Sala szkoleniowa
- Ćwiczenia
- Czas realizacji.

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

STUDIUM PRZYPADKU I PROCES ROZWIĄZYWANIA PROBLEMU.

Fazy rozwiązywania problemów:

- Identyfikacja problemu
- Zdefiniowanie problemu i stworzenie jego poznawczej reprezentacji
- Budowanie strategii rozwiązywania problemów
- Uzyskanie informacji o problemie
- Alokacja dostępnych zasobów poznawczych wymaganych do rozwiązania problemu
- Monitorowanie stopnia zaawansowania pracy i postępów w osiągnięciu celu
- Walidacja rozwiązania

ETAPY ANALIZY STUDIUM PRZYPADKU

Etap 1. Zrozumienie sytuacji

Etap 2: Diagnoza problemu

Etap 3: Formułowanie alternatywnych rozwiązań

Etap 4: Przewidywanie wyników

Etap 5: Ocena rozwiązań

Etap 6: Precyzyjny plan analizy

Etap 7: Prezentacja wyników analizy

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

SPOSOBY WYKORZYSTANIA METODY STUDIUM PRZYPADKU. SZEŚĆ GŁÓWNYCH ETAPÓW SESJI SZKOLENIOWEJ PRZY UŻYCIU STUDIUM PRZYPADKU:

1. Wstęp
2. Analizy indywidualne
3. Dyskusja w małych grupach
4. Prezentacja rozwiązań
5. Dyskusje na forum
6. Podsumowanie

ZASADY PRAWDŁOWEGO STOSOWANIA STUDIUM PRZYPADKU:

1. Potraktuj poważnie tę metodę
2. Sformułuj prawidłowe cele treningowe
3. Dostosuj wariant studium przypadku do potrzeb grupy
4. Znajdź atrakcyjny i reprezentatywny przypadek
5. Zrób opis studium przypadku w formie narracji
6. Przygotuj jasną instrukcję do studium przypadku
7. Przygotuj szczegóły organizacyjne i techniczne

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

8. Prawidłowo przeprowadzić wszystkie etapy realizacji metody
9. Nie pozwól uczniom manipulować tobą
10. Wspieraj uczniów w dopasowywaniu rozwiązań do praktyki

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

STUDIUM PRZYPADKU

Madii

Jestem Madii. Mam 32 lata. Jestem osobą z niepełnosprawnością ruchową. Urodziłam się z przepukliną oponowo-rdzeniową i poruszam się na wózku.

Po ukończeniu szkoły, zaczęłam studia w college, ale z powodów osobistych nie zdołałam ich ukończyć. W czasie studiów pracowałam w recepcji akademika w niepełnym wymiarze godzin. Nie lubiłam tej pracy. Ludzie ciągle chodzili i pytali się o różne rzeczy. Nie umiałam im zawsze dobrze odpowiedzieć. Zwolniłam się stamtąd.

Wtedy miałam więcej czasu i zrobiłam sobie kurs grafika komputerowego. Pewnego razu odwiedził mnie dawny kolega z college (jedyne, z jakim udało się mi nawiązać jakiś kontakt), zobaczył wydruki moich pierwszych działań na komputerze i był zaskoczony tymi pracami, dostrzegł w nich coś, co według niego warto było dalej rozwijać. Namówił mnie na studia artystyczne, ale wiele go to kosztowało zabiegów.

Na studia przyjęto mnie na podstawie kilkudziesięciu prac, które stworzyłam. Miałam wątpliwości, czy one się do czegokolwiek nadają. Podczas zajęć wykonywałam wszystkie prace jak moi koledzy z roku. Profesorowie byli pełni uznania dla prac wykonanych przeze mnie. Namawiali mnie nawet na ich wystawę. Nie zdecydowałam się jednak.

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

Po studiach zaczęłam szukać pracy biurowej, ale nikt nie chciał mnie zatrudnić, bo nie miałam doświadczenia. Mama namawiała mnie, żebym szukała pracy zgodnie z moim wykształceniem, ale ja tak mało jeszcze umiem. W końcu wyszukała mi ogłoszenie o pracę w agencji reklamowej. Zgłosiłam się i zostałam przyjęta. Nie wiem, czy długo tam popracuję, ale chciałabym, żeby się mi wreszcie udało.

ZADANIE: Opracuj plan rozwoju osobistego dla Madii.

ZADANIE: Prosimy wskazać korzyści z mentoring dla: Madii, mentora/rki i dla pracodawcy.

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

Isabel

Mam na imię Isabel. Aktualnie szukam pracy. To jest powód, dla którego zdecydowałam się udać do lokalnego urzędu pracy. Jako użytkownik wózka inwalidzkiego nie jest łatwo znaleźć możliwości zatrudnienia. Moja mentorka, pani White, doradza mi zawodowo. Chciałabym pewnego dnia założyć własną firmę, więc pomaga mi zdobyć informacjach, których potrzebuję, aby zdecydować, co robić w przyszłości.

Jednak ostatnio zdałam sobie sprawę, jak słaba jest moja więź z panią White w porównaniu z więzią, która łączy ją z innymi podopiecznymi - coś, co zauważyłam podczas naszych cotygodniowych spotkań grupowych. Żartują przez cały dzień i mają wiele wspólnych zainteresowań poza pracą. Wiem, że czasami wychodzą na miasto, jedząc i pijąc. Raz poszłam z nimi i bardzo mi się nie podobało, ponieważ rozmawiali o niczym, co mogłabym uznać za interesujące. Więcej mnie już nie zaprosili.

Ale teraz czuję, że to szkodzi mojej przyszłej karierze, że może pani White jest bardziej chętna do pomocy i doradzania innym, z którymi lubi spędzać czas. Nawet jeśli nie jest jej zamiarem wykluczanie niektórych z nas, to tak się właśnie czuję. Obawiam się, że to przełoży się na mniejsze możliwości dla mnie.

W zeszłym tygodniu kilku z nas odwiedziło lokalną firmę, aby dowiedzieć się, jakie są tam możliwości pracy. Czułam się całkowicie wykluczona. Nie

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

zostałam nikomu przedstawiona po wizycie, więc zdenerwowałam się i postanowiłam wyjść.

Pani White zaprosiła mnie na spotkanie w jej biurze by przedyskutować moje zachowanie.

**ZADANIE: Wyobraź sobie, że jesteś Isabel. Co myśli i czuje twoja postać?
Co zamierzasz osiągnąć podczas spotkania ze swoją mentorką?**

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

Pani White

Man na nazwisko White. Jestem specjalistką ds. zatrudnienia wspomaganego w lokalnym urzędzie pracy. Lubię być dostępna dla moich podopiecznych, więc stosuję politykę otwartych drzwi. Jestem bardzo zadowolona z mojej obecnej grupy podopiecznych, są świetni - otwarci, zainteresowani i autentycznie chętni do nauki i podjęcia pracy.

Kiedy mam czas, spotykam się z grupą na lunchu lub wieczorze w pubie - to dobry sposób, aby ich lepiej poznać. Oczywiście nie wszyscy w grupie przychodzą, ale większość z nich tak - i wszyscy są mile widziani! Staram się być w równym stopniu dostępna i wspierającym dla wszystkich moich podopiecznych, a przynajmniej tak mi się wydawało.

W zeszłym tygodniu zabrałam kilku z nich do lokalnej firmy, której właścicielką jest kobieta z dysfunkcją narządu ruchu, oferująca pracę osobom z niepełnosprawnościami. Zwróciłam uwagę na Isabel. Wiem, że chce założyć własną firmę, ale doświadczenie na etacie pracownika może jej przynieść korzyści. Jest świetną podopieczną i bardzo otwartą podczas naszych indywidualnych spotkań, ale niechętnie nawiązuje kontakty towarzyskie, więc nie znam jej zbyt dobrze. Wiedziałam, że ta wizyta wiele jej da, ale zobaczyłam, że się dąsa - a potem nagle zniknęła!

Byłam naprawdę zirytowana, więc umówiłam się na spotkanie, żeby dowiedzieć się, dlaczego odeszła.

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

ZADANIE: Wyobraź sobie, że jesteś panią White. Co myśli i czuje twoja postać? Co zamierzasz osiągnąć na spotkaniu? Jakie może być rozwiązanie tej sytuacji?

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

Gisele

Mam na imię Gisele. Jestem chemikiem i mam wadę słuchu. Obecnie odbywam roczny staż w firmie farmaceutycznej. Ciężko mi jest z moim opiekunem, doktorem Smithem. Mam wrażenie, że on angażuje się minimalnie. Na początku pomyślałam, że może to dlatego, że jestem nowa, ale jestem tu już prawie 6 miesięcy i sprawy nie mają się lepiej.

W miejscu pracy wybiera wyraźnych faworytów - a ja nie jestem jednym z nich. Nigdy nie powierzono mi większych obowiązków i czuję, że traktuje mnie „jak w rękawiczkami”. Wydaje się, że swobodnie i łatwiej wchodzi w interakcje z innymi współpracownikami. Nie rozumiem, dlaczego traktuje mnie inaczej. Z drugiej strony, podczas studiów uniwersyteckich otrzymałam wiele wsparcia od mojej opiekunki: wspierała mnie i była szczerze zainteresowana pomaganiem mi w rozwoju jako naukowca. Moje relacje z nią były zupełnie inne - pozytywne i zmieniające - i prawdopodobnie dlatego pomyślałam, że może to nie ja jestem tutaj problemem.

W zeszłym tygodniu ostrożnie rozmawiałam z jedyną inną kobietą na stażu w naszym laboratorium: dowiedziałam się, że ona również czuje się marginalizowana przez opiekuna - jakby niewidzialna. Obie czujemy się pomijane, jeśli chodzi o obowiązki i możliwości, i martwimy się o długoterminowy wpływ, jaki może to mieć na naszą karierę. Kiedy zaczynałam staż, powiedziano mi, że może to przekształcić się w pracę na cały etat z pełnymi obowiązkami.

Może powinnam coś powiedzieć?

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

ZADANIE: Jako mentor Giseli przeanalizuj tą sytuację. Jaką radę dałabyś jej by naprawić jej relacje z opiekunem?

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

Dr Smith

Nazywam się Dr Smith. Prowadzę laboratorium chemiczne w firmie farmaceutycznej i jestem opiekunem nowo przybyłych stażystów. W tym roku mam 6 stażystów. Są doskonali. Większość jest ze mną od prawie roku, więc znamy się bardzo dobrze i wiem, że mogę zaufać ich pracy.

Najnowszym członkiem naszego zespołu laboratoryjnego jest Gisele. Nie znam jej jeszcze dobrze.

Niestety, byłem zbyt zajęty, żeby spędzać z nią tyle czasu, ile bym chciał. Nie lubię polegać na niej w dużych projektach, ponieważ nie jestem jeszcze pewien jej umiejętności, więc zwykle polegam na innych podopiecznych. Wiem najlepiej, kto był w laboratorium najdłużej i konsekwentnie wykazywał duże umiejętności. Plusem jest również to, że moi starsi stażyści nie potrzebują szczegółowych instrukcji. Wiem, że rozumieją bez konieczności poświęcania dużo czasu na omawianie podstaw.

Spotykam się z każdym stażystą co miesiąc, aby ocenić stopień zaawansowania i możliwe trudności lub wyzwania zawodowe.

ZADANIE: Jako mentor Giseli jaką radę dałbyś Dr Smith by naprawić zaistniałą sytuację?

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

Kate

Mam na imię Kate. Jestem niedowidzącą kobietą po trzydziestce. Po szkole średniej próbowałam uczyć się języków obcych, ale musiałam rzucić studia z powodów osobistych. Pracowałam tu i tam - głównie w ramach sponsorowanych przez rząd staży dla osób z niepełnosprawnościami.

Pracowałam z mentorką, panią Daniels, aby zdecydować, która ścieżka będzie dla mnie najlepsza, ale czuję, że pracodawcy nie dadzą mi prawdziwej szansy, ponieważ jestem niepełnosprawna. Cały czas czuję się bardzo zniechęcona.

Podczas jednego z moich cotygodniowych spotkań z moją mentorką dawała mi ona wskazówki, jak poprawnie napisać list motywacyjny. Próbowałam uważać, ale tak naprawdę nie mogłam nadążyć za jej wskazówkami. Kiedy skończyła wyjaśniać, zapytała mnie, czy mam jakieś pytania, powiedziałam nie, „wszystko jasne”. Pomyślałam, że mogę po prostu poszukać tych informacji w Internecie.

Tydzień później, kiedy pani Daniels poprosiła mnie o pokazanie jej listu motywacyjnego, musiałam odpowiedzieć, że nie zaczęłam, ponieważ nie rozumiem jej instrukcji.

Widziałam, że wcale nie była szczęśliwa. Co jej powiem podczas naszego spotkania?

ZADANIE: Wyobraź sobie, że jesteś Kate. Co myśli i czuje twoja postać? Co zamierzasz osiągnąć podczas spotkania ze swoim mentorem? Jakie może być rozwiązanie tej sytuacji?

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

Pani Daniels

Nazywam się Daniels. Pomagam Kate w poszukiwaniu pracy. Niedawno miałyśmy spotkanie, na którym omawiałyśmy, jak napisać list motywacyjny. Kiedy wyjaśniałam, Kate przez cały czas kiwała głową, jakby rozumiała każde wypowiedziane przeze mnie słowo. Kiedy skończyłam, zapytałam ją, czy ma jakieś pytania, a ona odpowiedziała „nie”. Aby się upewnić, zapytałam Kate, czy wszystko jest jasne. A ona odpowiedziała: „tak, wszystko jasne”.

Tydzień później poprosiłam o jej list motywacyjny, napisanie listu było jej pracą domową, Kate powiedziała, że nie zaczęła, ponieważ nic nie rozumiała.

Byłam naprawdę zirytowana - nie dlatego, że tego nie rozumiała, ale dlatego, że nie powiedziała mi, że nie rozumiała!

Umówiłam się na spotkanie, żebyśmy mogły to omówić.

ZADANIE: Wyobraź sobie, że jesteś panią Daniels. Co myśli i czuje twoja postać? Co zamierzasz osiągnąć na spotkaniu? Jakie może być rozwiązanie tej sytuacji?

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

Samoocena mentora

CZY CELE UCZNIA WYDAJĄ CI SIĘ ROZSĄDNE? CZEMU?

.....

OCEŃ SWOJE MOCNE STRONY I WYZWANIA W OSIĄGNIĘCIU CELÓW UCZNIA

.....

JAKIE WIDZISZ MOCNE STRONY I WYZWANIA TWOJEGO UCZNIA, KTÓRE
POMOGĄ MU OSIĄGNAĆ JEJ/JEGO CELE?

.....

OCEŃ SWOJE UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACJI, SŁUCHANIA, STYL INFORMACJI
ZWROTNYCH. UZNANIE WARTOŚCI MAJĄCYCH ZNACZENIE DLA UCZNIA.

.....

PRZEKAZYWANIE INFORMACJI ZWROTNYCH UCZNIOWI JEST NIEZBĘDNYM
ELEMENTEM MENTORINGU. OCEŃ SWOJE MOCNE STRONY I OGRANICZENIA W
PRZEKAZYWANIU OPINII

.....

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

SŁOWNIK

METODA PRZYPADKU - to podejście dydaktyczne, które wykorzystuje przypadki wymuszające decyzje, aby postawić uczniów w roli osób, które kiedyś musiały stawić czoła trudnym decyzjom. W przeciwieństwie do wielu innych metod nauczania, metoda przypadku wymaga od instruktorów powstrzymywania się od wyrażania własnych opinii na temat danych decyzji. Raczej głównym zadaniem instruktorów, którzy stosują metodę przypadku, jest poproszenie uczniów, aby opracowali i bronili rozwiązań problemów leżących u podstaw każdego przypadku.

Źródło: Wikipedia

METODA STUDIÓW PRZYPADKU - metoda aktywnego uczenia się poprzez symulację rzeczywistych sytuacji i procesów, w których uczący się musi radzić sobie, zgodnie z przedstawionymi wytycznymi, z opisaną sytuacją problemową konkretnego podmiotu, przyjmując role indywidualnego podejmowania decyzji lub oceniając podejmowane działania temat.

Źródło: Paweł Fortuna “Studium Przypadku w praktyce szkoleniowej”

PRZYPADEK - problematyczna sytuacja konkretnego podmiotu (osoby, grupy lub instytucji) w określonym czasie i określonych (wewnętrznych i zewnętrznych) warunkach działania.

Źródło: Paweł Fortuna “Studium Przypadku w praktyce szkoleniowej”

INSTRUKCJA DO STUDIUM PRZYPADKU - przygotowana głównie w formie tekstowej, zbiór wytycznych do realizacji metody studium przypadku. Istnieją dwa rodzaje instrukcji: (1) instrukcja dla uczestników, która powinna zawierać: wprowadzenie, opis sytuacji problemowej analizowanego przedmiotu, załączniki i pytania oraz (2) instrukcje dla trenera, które powinny zawierać: wprowadzenie, zastosowanie w nauczaniu, cele dydaktyczne, czas realizacji, odpowiedzi na pytania, pytania uzupełniające, scenariusz zajęć, dodatkowa literatura i załączniki.

Źródło: Paweł Fortuna “Studium Przypadku w praktyce szkoleniowej”

OPIS PRZYPADKU - znacząca część instrukcji do studium przypadku. Przedstawienie sytuacji konkretnego podmiotu (osoby, grupy lub instytucji) w określonym czasie i specyficznych (wewnętrznych i zewnętrznych) warunkach działania wymagających praktycznego rozwiązania danego problemu lub stojących przed innymi wymaganiami. Opis ten może być sporządzony w formie pisemnej, ustnej, audio lub audio-wideo i jest stosowany jako integralna część metody studium przypadku w celu kształtowania i rozwijania wybranych umiejętności uczestników szkoleń.

Źródło: Paweł Fortuna “Studium Przypadku w praktyce szkoleniowej”

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

BIBLIOGRAFIA

Księga Przypadków/Poradnictwo zawodowe

Career Theory and Practice: Learning Through Case Studies

Swanson, Jane L. (Laurel)

http://www.amazon.com/gp/product/1452256691/ref=oh_aui_detailpage_o00_s00?ie=UTF8&psc=1

The Career Counselling Casebook: A Resource for Students, Practitioners, and Counsellor Educators Paperback – October, 2001 by Spencer G. Niles (Editor), Jane Goodman (Editor), Mark Pope (Editor) http://www.amazon.com/Career-Counseling-Casebook-Practitioners-Counselor/dp/1885333080/ref=sr_1_1?ie=UTF8&qid=1418330749&sr=8-1&keywords=the+career+counseling+casebook+niles+goodman

Inne źródła

<http://en.wikipedia.org/wiki/Casebook>

http://en.wikipedia.org/wiki/Casebook_method

http://en.wikipedia.org/wiki/Case_method

http://en.wikipedia.org/wiki/The_Case_Centre

<http://www.thecasecentre.org/educators/aboutus/organisation/whatwedo>

http://en.wikipedia.org/wiki/Case_study

<http://laws.gsu.edu/futureoflegaleducationconference/Papers/Bodie.pdf>

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+ Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.